Ayd?nlat?c? De?erlendirme Modeline Dayal? Program De?erlendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ayd?nlat?c? De?erlendirme Modeline Dayal? Program De?erlendirme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17126

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Ayd?nlat?c? De?erlendirme Modeline Dayal? Program De?erlendirme Ölçe?i, **?lkokul 2. s?n?f ?ngilizce ö?retim program?n?n** çe?itli boyutlar?n? de?erlendirmek amac?yla O. C. Ad?güzel ve F. Özüdo?ru taraf?ndan 2014 y?l?nda geli?tirilmi? bir araçt?r. Bu ölçek, özellikle program?n kazan?m, içerik, ölçme-de?erlendirme ve ö?renme-ö?retme süreçleri gibi kritik bile?enlerine ili?kin payda? görü?lerini sistematik bir ?ekilde toplamay? hedefler. Geli?tirme çal??mas? sonucunda 38 maddeli ve üç faktörlü bir yap?ya sahip oldu?u tespit edilmi?tir. Ölçek, program?n yaln?zca ç?kt?lar?n? de?il, ayn? zamanda ba?lam?n? ve süreçlerini de inceleyen **Ayd?nlat?c? De?erlendirme Modeli** çerçevesinde tasarlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Program de?erlendirme, Ayd?nlat?c? De?erlendirme Modeli, ?ngilizce ö?retimi, **e?itim program?**, psikometrik özellikler.

Yazarlar

Oktay Cem Ad?güzel, Fatih Özüdo?ru.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, **?lkokul 2. s?n?f ?ngilizce ö?retim program?n?n** etkinli?ini ve uygulanabilirli?ini, Ayd?nlat?c? De?erlendirme Modeli çerçevesinde kapsaml? bir ?ekilde incelemektir. Bu model, program?n sadece hedeflerine ula??p ula?mad???n? de?il, ayn? zamanda program?n uyguland??? çevrenin (çevresel boyut) ve süreçlerin nas?l i?ledi?ini anlamay? önceliklendirir.

Ölçek, ö?retmenler ve ilgili payda?lar taraf?ndan program?n farkl? boyutlar?na yönelik alg?lar? ve görü?leri belirleyerek, program geli?tirme çal??malar?na ???k tutacak, detayl? ve ba?lam odakl? veriler sa?lamak üzere tasarlanm??t?r. Bu sayede program?n güçlü ve geli?tirilmesi gereken yönleri somut olarak ortaya konulabilmektedir.

Yap? (Ölçülen Yap?)

Ölçek, program de?erlendirme alan?nda, özellikle **Ayd?nlat?c? De?erlendirme Modeli**'nin temel prensiplerini yans?tan çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. Bu model, program?n karma??k do?as?n? anlamaya odaklan?r ve program?n üç temel bile?enine ili?kin görü?leri de?erlendirir:

Kazan?m ve ?çeri?e ?li?kin Görü?ler: Program?n hedeflerinin ve materyallerinin ö?rencilerin

ARABPSYCHOLOGY.COM

geli?im düzeyine uygunlu?u.
Ölçme ve De?erlendirmeye ?li?kin Görü?ler: Programda kullan?lan ölçme ve de?erlendirme yöntemlerinin ö?renci özelliklerine ve ö?renme ç?kt?lar?na uygunlu?u.
Ö?renme-Ö?retme Süreci ve Çevresel Boyuta ?li?kin Görü?ler: S?n?f içi uygulama dinamikleri, kullan?lan yöntemler ve çevresel faktörlerin (fiziksel ve sosyal ortam) program üzerindeki etkileri.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini belirlemek amac?yla **aç?mlay?c? faktör analizi** (AFA) uygulanm??t?r. Bu analiz sonucunda ölçe?in orijinal 38 maddesi, üç temel faktör alt?nda toplanm??t?r. Bu faktör yap?s?, ölçe?in teorik olarak ölçmeyi amaçlad??? program de?erlendirme boyutlar?n? ba?ar?yla temsil etti?ini ve iç tutarl?l???n? destekledi?ini göstermektedir.

Faktör isimleri, yap?lan yap?sal analizler sonucu; 'kazan?m ve içeri?e ili?kin görü?ler', 'ölçme ve de?erlendirmeye ili?kin görü?ler' ve 'ö?renme-ö?retme süreci ve çevresel boyuta ili?kin görü?ler' olarak belirlenmi?tir. Bu üç boyutlu yap?, Ayd?nlat?c? De?erlendirme Modeli'nin gerektirdi?i kapsaml? bak?? aç?s?n? sa?lamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l?k güvenirli?i, **Cronbach Alfa** katsay?s? kullan?larak hesaplanm??t?r. Elde edilen katsay?lar, ölçe?in alt boyutlar?nda oldukça yüksek düzeyde bir iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermektedir. Bu yüksek de?erler, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda ba?ar?l? oldu?unu i?aret etmektedir.

Güvenirlik katsay?lar? ?u ?ekildedir: Faktör 1 (Kazan?m ve ?çeri?e ?li?kin Görü?ler) için 0.922; Faktör 2 (Ölçme ve De?erlendirmeye ?li?kin Görü?ler) için 0.850; ve Faktör 3 (Ö?renme-Ö?retme Süreci ve Çevresel Boyut) için 0.857 olarak bulunmu?tur. Bu katsay?lar, ölçe?in ara?t?rma amaçl? kullan?ma uygun oldu?unu teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Yap?lan **aç?mlay?c? faktör analizi**, ölçe?in toplam 38 maddeden olu?tu?unu ve üç boyutlu bir yap? sergiledi?ini ortaya koymu?tur. Bu faktör yap?s?, ölçe?in program de?erlendirme alan?ndaki teorik çerçevesini güçlü bir ?ekilde desteklemektedir:

Kazan?m ve ?çeri?e ?li?kin Görü?ler (19 madde): Bu en kapsaml? faktör, program?n hedeflerinin ve içeri?inin, ö?rencilerin ya?, ö?renme özellikleri ve **dil becerisi** gibi bireysel farkl?l?klar?na ne ölçüde hitap etti?ini sorgular.
Ölçme ve De?erlendirmeye ?li?kin Görü?ler (11 madde): Bu faktör, programda yer verilen ölçme

ARABPSYCHOLOGY.COM

ve de?erlendirme yöntemlerinin güvenilirli?ini, geçerli?ini ve ö?renci merkezli yakla??m?n? inceler. Ö?renme-Ö?retme Süreci ve Çevresel Boyuta ?li?kin Görü?ler (8 madde): Bu faktör, ders i?leme yöntemlerinin çe?itlili?ini, kullan?lan materyalleri ve s?n?f ortam?n?n (fiziksel ve psikolojik) ö?renmeyi destekleme düzeyini de?erlendirir.

Araç Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme Ölçe?i (Program De?erlendirme Arac?)

Format: Kendini De?erlendirme Ölçe?i

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: E?itimciler ve ilgili payda?lar

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Ö?retmenler ve Yöneticiler)

Popülasyon Detaylar?: ?lkokul 2. s?n?f düzeyindeki ?ngilizce program?n? uygulayan veya programla ilgili görü? bildirebilecek e?itim profesyonelleri.

Test Metodolojisi: 4'lü Likert Tipi Derecelendirme kullan?lmaktad?r. Yan?t seçenekleri 1'den (kesinlikle kat?lm?yorum) 4'e (kesinlikle kat?l?yorum) kadar s?ralanmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

E?itim ara?t?rmalar?, program de?erlendirme, ?ngilizce program?, Likert ölçe?i, Aç?mlay?c? Faktör Analizi, iç tutarl?l?k.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: ocadiguzel@anadolu.edu.tr (Oktay Cem Ad?güzel)

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2014 y?l?nda Ad?güzel ve Özüdo?ru taraf?ndan yay?mlanan akademik çal??ma kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Ölçe?in akademik çal??malarda kullan?m? genellikle makaleye at?f yapmak ?art?yla serbesttir, ancak ticari veya geni? çapl? uygulamalar için sorumlu yazar Oktay Cem Ad?güzel ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynakça

Ad?güzel, O. C. ve Özüdo?ru, F. (2014). ?lkokul 2. s?n?f ?ngilizce ö?retim program?na yönelik Ayd?nlat?c? De?erlendirme Modeline Dayal? Program De?erlendirme Ölçe?i çal??mas?. *Trakya Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi, 4*(2), 124-136.

Makalenin orijinal ba?lant?s?: dergipark.org.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: ilkokul-2-sinif-ingilizce-ogretim-programina-yonelik-aydinlatici-degerlendirme-modeline-dayali.pdf

Ayd?nlat?c? De?erlendirme Modeline Dayal? Program De?erlendirme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri, orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Kazan?m ve içeri?e ili?kin görü?ler (19m): ?çerik haz?rlan?rken ö?rencilerin düzeyleri (ya?, ö?renme özellikleri, dil becerisi) dikkate al?nm??t?r.
Ölçme ve de?erlendirmeye ili?kin görü?ler (11m): Programda önerilen ölçme ve de?erlendirme yakla??m? ö?renci özelliklerine uygundur.
Ö?renme-ö?retme süreci ve çevresel boyuta ili?kin görü?ler (8m): S?n?fta ?ngilizce ?ark?lara yer verilmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM